

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Ректор ВНЗ «Університет
імені Альфреда Нобеля»
Холод С.Б.

19 лютого 2026 р.

ВИТЯГ

з протоколу № 9 від 06 лютого 2026 року
фахового семінару кафедри психології та педагогіки, кафедри європейських і
східних мов та перекладу, кафедри іноземних мов, кафедри менеджменту про
рекомендацію до захисту дисертації
ПРУСАКА ПАВЛА ВІКТОРОВИЧА
на тему «Підготовка майбутніх психологів до застосування коучингових
стратегій у супроводі клієнтів»
на здобуття ступеня доктора філософії у галузі 01 Освіта за спеціальністю
015 Професійна освіта (за спеціалізаціями)

ПРИСУТНІ:

доктор педагогічних наук, професор, завідувач кафедри психології та педагогіки Волкова Н.П.; доктор педагогічних наук, професор, професор кафедри психології та педагогіки Лебідь О.В.; доктор педагогічних наук, професор, професор кафедри іноземних мов Кожушко С.П.; доктор філологічних наук, професор кафедри європейських і східних мов та перекладу Степанова А.А.; PhD зі спеціальності 015 Професійна освіта, завідувач кафедри іноземних мов Мединська С.І.; кандидат педагогічних наук, доцент, доцент кафедри психології та педагогіки Олійник І.В.; кандидат педагогічних наук, доцент, доцент кафедри психології та педагогіки Бикова В.О.; кандидат педагогічних наук, доцент кафедри психології та педагогіки Вошколуп Г.Ю.; кандидат наук із соціальних комунікацій, доцент, доцент кафедри психології та педагогіки Гаркуша І.В.; кандидат психологічних наук, доцент, доцент кафедри психології та педагогіки Байєр О.О.; PhD зі спеціальності 015 Професійна освіта, старший викладач кафедри психології та педагогіки Карпова М.Є.; кандидат педагогічних наук, доцент кафедри іноземних мов Сторожук С.Д.; PhD зі спеціальності 015 Професійна освіта, старший викладач кафедри іноземних мов Дербак О.А.

Запрошені: доктор педагогічних наук, професор, декан факультету економіки та управління Київського столичного університету імені Бориса Грінченка Осадчий В.В.; доктор педагогічних наук, професор, завідувач кафедри педагогіки Криворізького державного педагогічного університету Лаврентьєва О.О.

ПОРЯДОК ДЕННИЙ:

Попередня експертиза дисертаційної роботи Прусака Павла Вікторовича

на тему «Підготовка майбутніх психологів до застосування коучингових стратегій у супроводі клієнтів», поданої на здобуття ступеня доктора філософії у галузі 01 Освіта за спеціальністю 015 Професійна освіта (за спеціалізаціями).

Науковий керівник – Бикова Вікторія Олександрівна, кандидат педагогічних наук, доцент, доцент кафедри психології та педагогіки ВНЗ «Університет імені Альфреда Нобеля».

Рецензенти:

– Лебідь Ольга Валеріївна, доктор педагогічних наук, професор, професор кафедри психології та педагогіки ВНЗ «Університет імені Альфреда Нобеля»;

– Вошколуп Ганна Юріївна, кандидат педагогічних наук, доцент кафедри психології та педагогіки ВНЗ «Університет імені Альфреда Нобеля».

Дисертація виконувалася на кафедрі психології та педагогіки ВНЗ «Університет імені Альфреда Нобеля». Тему затверджено вченою радою ВНЗ «Університет імені Альфреда Нобеля» (протокол № 8 від 7 листопада 2023 р.).

СЛУХАЛИ: наукову доповідь аспіранта кафедри психології та педагогіки ВНЗ «Університет імені Альфреда Нобеля» Прусака Павла Вікторовича на тему «Підготовка майбутніх психологів до застосування коучингових стратегій у супроводі клієнтів», поданої на здобуття ступеня доктора філософії у галузі 01 Освіта за спеціальністю 015 Професійна освіта (за спеціалізаціями).

У своєму виступі доповідач ґрунтовно розкрив основні та найбільш вагомні аспекти досліджуваної проблеми.

Здобувач наголосив, що сучасний етап розвитку психологічної науки і практики характеризується суттєвою трансформацією професійної діяльності психолога, зумовленою зростанням запиту суспільства на ефективні, ресурсно-орієнтовані та клієнтцентровані підходи до психологічного супроводу. В умовах соціальної нестабільності, високого рівня стресогенних чинників, потреби у відновленні психоемоційних ресурсів особистості особливої ваги набуває інтеграція коучингових стратегій у практику психологічної допомоги. Коучинг як міждисциплінарна технологія професійної взаємодії дедалі активніше використовується у сфері освіти, бізнесу, організаційного розвитку, психічного здоров'я, однак питання системної підготовки майбутніх психологів до його застосування у супроводі клієнтів досі не отримало належного теоретико-методичного обґрунтування у вітчизняній педагогічній науці.

Підготовка майбутніх психологів до використання коучингових стратегій потребує не лише формування окремих практичних умінь, а й розвитку професійного мислення, рефлексивної культури, етичної відповідальності, здатності до фасилітації змін і підтримки клієнта в процесі особистісного та професійного зростання. Водночас існуючі освітні програми не завжди забезпечують цілісну систему формування відповідних компетентностей, що зумовлює необхідність наукового осмислення змісту, структури та технологій такої підготовки.

Дисертаційне дослідження, присвячене проблемі підготовки майбутніх психологів до застосування коучингових стратегій у супроводі клієнтів,

спрямоване на розв'язання комплексного науково-практичного завдання – розроблення й апробацію науково-педагогічної системи формування готовності майбутніх психологів до застосування коучингових стратегій у супроводі клієнтів, яка постає як цілісна, структурно впорядкована та концептуально вивірена модель організації освітньо-професійної взаємодії на рівнях бакалаврату й магістратури, а також інтегрує теоретичні засади коучингу, сучасні психологічні концепції та інноваційні освітні технології. Робота має як теоретичне значення для розвитку педагогіки професійної освіти, так і вагомий практичний потенціал для вдосконалення змісту підготовки майбутніх фахівців-психологів. Отже, проблематика дисертаційного дослідження є вельми актуальною.

Узагальнення результатів наукових розвідок дозволяє констатувати наявність низки суперечностей між:

- суспільною потребою у психологах, здатних ефективно застосовувати коучингові стратегії у супроводі клієнтів, та недостатнім рівнем їхньої підготовки до такої діяльності у закладах вищої освіти;
- потенційними можливостями професійної підготовки майбутніх психологів і відсутністю цілісної педагогічної системи формування їхньої готовності до застосування коучингових стратегій;
- зростаючими вимогами до професійної компетентності психолога та недостатньою визначеністю змісту й структури означеної готовності.

Необхідність усунення зазначених суперечностей, практичне значення проблеми та недостатнє опрацювання її теоретичних та прикладних аспектів визначили тему наукового дослідження: **«Підготовка майбутніх психологів до застосування коучингових стратегій у супроводі клієнтів»**.

Об'єкт дослідження – процес професійної підготовки майбутніх психологів.

Предмет дослідження – науково-педагогічна система підготовки майбутніх психологів до застосування коучингових стратегій у супроводі клієнтів.

Мета дослідження – обґрунтувати теоретичні засади підготовки майбутніх психологів до застосування коучингових стратегій у супроводі клієнтів, розробити та експериментально перевірити науково-педагогічну систему реалізації означеного процесу.

Гіпотеза дослідження. Успішність підготовки майбутніх психологів до застосування коучингових стратегій у супроводі клієнтів забезпечується впровадженням розробленої і теоретично обґрунтованої науково-педагогічної системи підготовки майбутніх психологів до застосування коучингових стратегій у супроводі клієнтів, яка спрямована на формування мотиваційного, знанневого, комунікативно-діяльнісного компонентів зазначеного утворення.

Для досягнення поставленої мети та перевірки гіпотези сформульовано такі завдання дослідження:

1. На підставі аналізу філософії, психології, педагогіки, соціології, джерел з комунікації, менеджменту, нормативних документів з питань етики психологічної діяльності розкрити теоретичні засади підготовки майбутніх психологів до застосування коучингових стратегій у супроводі клієнтів.

2. Обґрунтувати сутність, структуру, показники та рівні сформованості готовності майбутніх психологів до застосування коучингових стратегій у супроводі клієнтів.

3. Розробити й теоретично обґрунтувати науково-педагогічну систему підготовки майбутніх психологів до застосування коучингових стратегій у супроводі клієнтів.

4. Здійснити експериментальну перевірку ефективності науково-педагогічної системи підготовки майбутніх психологів до застосування коучингових стратегій у супроводі клієнтів.

5. Підготувати навчально-методичний ресурс процесу підготовки майбутніх психологів до застосування коучингових стратегій у супроводі клієнтів.

Дозвольте навести основні висновки за результатами виконання завдань, визначеного в дисертації.

Щодо першого завдання зауважимо, що уа підставі аналізу наукових праць з філософії, психології, педагогіки, соціології, джерел з теорії комунікації та менеджменту, нормативних документів з питань етики психологічної діяльності, а також вітчизняного й зарубіжного досвіду підготовки психологів у системі вищої освіти та підвищення кваліфікації розкрито теоретичні засади підготовки майбутніх психологів до застосування коучингових стратегій у супроводі клієнтів.

Уточнено та конкретизовано базові дефініції дослідження, зокрема: «коучинг», «коучингові стратегії», «психологічний супровід», «готовність психолога до коучингової діяльності», «готовність майбутніх психологів до застосування коучингових стратегій у супроводі клієнтів», «науково-педагогічна система підготовки майбутніх психологів до застосування коучингових стратегій у супроводі клієнтів». Доведено доцільність використання когнітивно-аналітичних, рефлексивних, практикоорієнтованих і колаборативних методів навчання як методологічного підґрунтя досліджуваного процесу.

Стосовно другого завдання доцільно відзначити, що визначено основне поняття дослідження, а саме готовність майбутніх психологів до застосування коучингових стратегій у супроводі клієнтів, яке визначено як інтегральне професійно-особистісне утворення, що відображає здатність і внутрішню налаштованість майбутнього фахівця до здійснення етичного, партнерського й цілеспрямованого психологічного супроводу клієнта на засадах коучингової взаємодії. Обґрунтовано структуру досліджуваної готовності, до якої віднесено мотиваційний, знаннєвий та комунікативно-діяльнісний компоненти; визначено критерії та показники їх сформованості: мотиваційний (спрямованість на допомогу, готовність до саморозвитку, клієнтоцентрована спрямованість), знаннєвий (знання моделей та інструментів коучингу, обізнаність у етичних кодексах коуча), комунікативно-діяльнісний (здатність до актуального слухання, емоційна емпатичність, управління комунікативними бар'єрами, володіння техніками відкритих запитань, організаційна готовність до планування і ведення сесій). Визначено та схарактеризовано рівні сформованості готовності (низький, середній, високий).

У процесі виконання **третього завдання** розроблено й теоретично обґрунтовано науково-педагогічну систему підготовки майбутніх психологів до застосування коучингових стратегій у супроводі клієнтів, яка постає як цілісна, структурно впорядкована, концептуально та прогностично зорієнтована модель професійної підготовки. Система базується на інтеграції холістичного, системно-діяльнісного, синергетичного, партисипативного та акмеологічно-рефлексивного підходів і реалізується через взаємодію п'яти взаємопов'язаних компонентів.

Концептуальний компонент визначає ідейно-методологічні засади системи та охоплює мету, завдання, принципи і методологічні підходи формування готовності майбутніх психологів до застосування коучингових стратегій, задаючи гуманістичну, клієнтоцентровану та етично вивірену логіку професійної підготовки.

Ресурсно-середовищний компонент забезпечує суб'єктно-ресурсну й професійно-контекстну основу підготовки шляхом інтеграції внутрішніх ресурсів закладу вищої освіти (кадрових, навчально-методичних, освітніх, супервізійних) із можливостями зовнішнього професійного середовища, зокрема діяльності навчально-практичного центру «Клініка психічного здоров'я», професійних спільнот, сертифікатних програм і програм підвищення кваліфікації, що створює умови для автентичної апробації коучингових стратегій.

Функціонально-організаційний компонент визначає логіку, поетапність і координацію реалізації системи через комплекс організаційно-педагогічних умов, спрямованих на формування внутрішньої професійної мотивації студентів, створення супервізійного освітнього середовища, узгодження діяльності викладачів і налагодження взаємодії з професійним полем, забезпечуючи цілісність і керованість підготовки.

Змістово-діяльнісний компонент передбачає оновлення змісту професійної підготовки та організацію практичної діяльності здобувачів через інтегративне насичення базового курикулуму психологічної освіти коучинговою проблематикою, упровадження спеціально розроблених освітніх компонентів і авторських курсів, використання діалогічно-дискусійних, ситуаційних, коучингових, ігрових і тренінгових методів навчання, а також залучення студентів до ко-тренерства, супервізійної та практикоорієнтованої діяльності.

Діагностико-результативний компонент забезпечує моніторинг, оцінювання та корекцію процесу підготовки, узагальнення динаміки сформованості готовності майбутніх психологів до застосування коучингових стратегій на основі визначених критеріїв, показників і рівнів, а також рефлексивно-корекційний супровід професійного зростання здобувачів.

Взаємозумовлена реалізація зазначених компонентів забезпечує системність, керованість і результативність підготовки майбутніх психологів до застосування коучингових стратегій у супроводі клієнтів у межах бакалаврського й магістерського рівнів освіти.

Відповідно до **четвертого завдання** здійснено експериментальну перевірку ефективності науково-педагогічної системи підготовки майбутніх психологів до застосування коучингових стратегій у супроводі клієнтів, яка реалізовувалася в освітньому процесі закладу вищої освіти через поетапне впровадження визначених організаційно-педагогічних умов, оновленого змісту підготовки, спеціально розроблених освітніх компонентів, практикоорієнтованих форм навчання та супервізійного супроводу.

Експериментальна робота передбачала інтеграцію коучингових стратегій у навчальні дисципліни бакалаврського й магістерського рівнів, впровадження авторських курсів і спецкурсів, залучення студентів до фасилітаційної, тренінгової та ко-тренерської діяльності, розширення змісту навчальних і виробничих практик за рахунок коучингової проблематики, а також використання ресурсів навчально-практичного центру «Клініка психічного здоров'я» як середовища професійної апробації та рефлексії.

Формувальний етап експерименту дозволив здійснити експериментальну перевірку гіпотези, практичне впровадження розробленої і теоретично обґрунтованої науково-педагогічної системи підготовки майбутніх психологів до реалізації коучингових стратегій у супроводі клієнтів.

На основі зіставлення отриманих результатів, їх кількісного і якісного аналізу виявлено, що практична реалізація науково-педагогічної системи підготовки майбутніх психологів до реалізації коучингових стратегій у супроводі клієнтів призвела до суттєвих статистично значущих змін у рівні готовності до реалізації коучингових стратегій у супроводі клієнтів студентів експериментальної групи. Відмінності у ЕГ до та після експерименту виявилися статистично значущими ($\chi_{\text{експ.}}^2 = 12,54$; $\chi_{\text{кр}}^2 = 5,99$) на відміну від КГ, де різниця була незначущою ($\chi_{\text{експ.}}^2 = 0,162$; $\chi_{\text{кр}}^2 = 5,99$). Отримані результати дозволяють зробити висновок, що між результатами контрольної та експериментальної груп має місце істотна відмінність (з імовірністю 95%).

Щодо п'ятого завдання, то розроблено та апробовано комплекс навчально-методичного забезпечення підготовки майбутніх психологів до застосування коучингових стратегій у супроводі клієнтів, що включає програми освітніх компонентів, банк коучингових вправ, діагностичний інструментарій для оцінювання рівнів сформованості готовності, а також методичні матеріали для організації коучингової взаємодії в освітньому процесі.

Виконане дослідження не вичерпує всіх аспектів проблеми підготовки майбутніх психологів до застосування коучингових стратегій у супроводі клієнтів. Перспективи подальших наукових розвідок убачаємо в дослідженні ефективності окремих коучингових методик роботи з клієнтським опором, а також у розширенні змісту програм підвищення кваліфікації психологів за рахунок включення коучингової компетентності.

Доповідь закінчено.

Дякую за увагу.

ВИСТУПИЛИ:

Поставили запитання: д. п. н., проф. Волкова Н.П., PhD зі спеціальності

015 Професійна освіта Мединська С.І., д. п. н., проф. Осадчий В.В.; д. п. н., проф. Кожушко С.П., д. філол. н., доц. Степанова А.А., к. психол. н., доц. Байер О.О., к. п. н. Вошколуп Г.Ю., к. н. з соц. ком., доц. Гаркуша І.В., PhD зі спеціальності 015 Професійна освіта Дербак О.А., к. п. н., доц. Олійник І.В., к. п. н., доц. Сторожук С.Д.

Д. п. н., проф. Волкова Н.П.: У чому полягає авторське розуміння коучингу як стратегії психологічного супроводу клієнтів?

Прусак П.В.: Дякую за запитання. Коучинг у дисертації розглядається не як набір технік або інструментів, а як цілісна стратегія психологічного супроводу, що базується на партнерській взаємодії, активізації внутрішніх ресурсів клієнта та формуванні його суб'єктної позиції. Автор чітко розмежовує коучинг і психотерапію: коучинг орієнтований на майбутнє, розвиток потенціалу та досягнення цілей, тоді як психотерапія зосереджена на подоланні проблем, пов'язаних із минулим досвідом.

Волкова Н.П.: У чому Ви вбачаєте концептуальну новизну свого підходу до підготовки майбутніх психологів до коучингової діяльності порівняно з існуючими моделями професійної підготовки?

Прусак П.В.: Дякую за запитання. Новизна полягає у розгляді коучингових стратегій не як додаткової техніки, а як складника професійної ідентичності психолога. Запропонована система інтегрує коучинговий підхід у структуру фахової підготовки, поєднуючи теоретичну, практичну та рефлексивну складові.

PhD зі спеціальності 015 Професійна освіта Мединська С.І.: Які суперечності зумовили актуальність дослідження?

Прусак П.В.: Дякую за запитання. Виявлено три ключові суперечності: між суспільним запитом на психологів, здатних застосовувати коучингові стратегії, та недостатнім рівнем їх підготовки; між потенціалом освітнього процесу і відсутністю цілісної педагогічної системи такої підготовки; між зростаючими вимогами до професійної компетентності психолога та невизначеністю структури відповідної готовності.

Д. п. н., проф. Осадчий В.В.: Які методологічні підходи покладено в основу науково-педагогічної системи?

Прусак П.В.: Дякую за запитання. Система ґрунтується на: холістичному, системно-діяльнісному, синергетичному, партисипативному, акмеологічно-рефлексивному підходах.

Це забезпечує цілісність підготовки, інтеграцію теорії й практики та розвиток професійної рефлексії.

Д. п. н., проф. Кожушко С.П. Яку роль відіграли супервізійні студії та навчально-практичний центр «Клініка психічного здоров'я»?

Прусак П.В.: Дякую за запитання. Супервізійні студії виступили ресурсно-середовищним компонентом системи, забезпечивши: безпечний простір апробації коучингових стратегій, аналіз реальних кейсів, розвиток професійної ідентичності, формування відповідальності за психологічний супровід клієнта.

Д. філол. н., доц. Степанова А.А.: У чому принципова відмінність

запропонованого Вами підходу до підготовки психологів від уже наявних програм із коучингу? Чи не дублює Ваша система зміст сертифікатних курсів?

Прусак П.В.: Дякую за запитання. На відміну від короткотривалих сертифікатних програм, запропонована система інтегрована в структуру вищої освіти та базується на науково обґрунтованій педагогічній моделі. Вона не обмежується формуванням інструментальних навичок, а спрямована на розвиток професійної ідентичності психолога, етичної відповідальності та здатності критично осмислювати коучингові стратегії. Таким чином, йдеться не про дублювання курсів, а про інституційну інтеграцію коучингового підходу в систему фахової підготовки.

К. психол. н., доц. Байєр О.О.: Чи достатньо обґрунтовано розмежовано коучинг і психотерапію? Чи не існує ризику методологічної еkleктики?

Прусак П.В.: Дякую за запитання. У роботі чітко розмежовано цілі, інструментарій та межі професійної відповідальності. Коучинг визначено як розвитково-орієнтовану стратегію, що не передбачає роботи з клінічними станами. Усі моделі та техніки розглядаються в межах компетентності психолога та з дотриманням принципів академічної та професійної етики. Таким чином, система не є еkleктичною, а ґрунтується на концептуально узгодженій моделі.

К. п. н. Вошколуп Г.Ю.: Чи не є заявлена «науково-педагогічна система» надто декларативною? У чому її системність?

Прусак П.В.: Дякую за запитання. Системність виявляється у: наявності чітко визначеної мети; структурно-функціональної моделі; педагогічних умов; ресурсно-середовищного компонента; інструментарію діагностики; експериментальної перевірки результативності.

Система не є описовою, а її ефективність підтверджено статистично.

К. н. з соц. ком., доц. Гаркуша І.В.: Чи є вибірка (97 осіб) достатньою для підтвердження ефективності системи?

Прусак П.В.: Дякую за запитання. Вибірка є репрезентативною для педагогічних досліджень такого рівня. Групи були співставними за ключовими параметрами. Статистична обробка підтвердила достовірність змін.

Гаркуша І.В.: Які ризики Ви бачите у впровадженні коучингових стратегій у систему університетської підготовки?

Прусак П.В.: Дякую за запитання. Можливі ризики: формалізація коучингу або його редукція до технік. Саме тому система передбачає супервізію, рефлексію та етичний контроль.

PhD зі спеціальності 015 Професійна освіта Дербак О.А.: Яким чином Ви уникнули суб'єктивності при оцінюванні сформованості коучингових умінь?

Прусак П.В.: Дякую за запитання. Застосовано поєднання методів: експертне оцінювання, самооцінювання, аналіз кейсів, спостереження, статистичну обробку. Використання кількох інструментів мінімізувало суб'єктивність.

К. п. н., доц. Олійник І.В.: Чи можна стверджувати, що позитивна динаміка є результатом саме Вашої системи, а не загального професійного зростання студентів?

Прусак П.В.: Дякую за запитання. Порівняльний аналіз із контрольною групою показав суттєві відмінності. У контрольній групі позитивна динаміка була значно менш вираженою, що дозволяє пов'язувати зміни саме з упровадженням авторської системи.

Олійник І.В.: Які саме педагогічні умови виявилися найбільш результативними?

Прусак П.В.: Дякую за запитання. Інтеграція теорії та практики, функціонування супервізійних студій, а також організація освітнього процесу на засадах партнерської взаємодії.

К. п. н., доц. Сторожук С.Д.: Які обмеження дослідження Ви визнаєте?

Прусак П.В.: Дякую за запитання. Обмеження стосуються: регіональної вибірки; тривалості формувального етапу; необхідності подальшої апробації системи в інших ЗВО.

Перспективи подальших досліджень пов'язані з міжуніверситетськими експериментами та розширенням міжнародної співпраці.

З позитивною оцінкою дисертаційної роботи виступили:

Науковий керівник – Бикова Вікторія Олександрівна, кандидат педагогічних наук, доцент, доцент кафедри психології та педагогіки ВНЗ «Університет імені Альфреда Нобеля».

Рецензенти:

– Лебідь Ольга Валеріївна, доктор педагогічних наук, професор, професор кафедри психології та педагогіки ВНЗ «Університет імені Альфреда Нобеля»;

– Вошколуп Ганна Юріївна, кандидат педагогічних наук, доцент кафедри психології та педагогіки ВНЗ «Університет імені Альфреда Нобеля».

Науковий керівник, Бикова Вікторія Олександрівна позитивно оцінила підготовлену П. Прусакіом дисертаційну роботу. Зазначила, що, навчаючись в аспірантурі, здобувач виявив високий рівень наукової зрілості, самостійності та цілеспрямованості в опрацюванні обраної теми дослідження. Він ґрунтовно опанував методологічну базу, системно працював з науковими джерелами, брав активну участь у наукових заходах, зокрема конференціях, семінарах і круглих столах. У процесі написання дисертації продемонстрував аналітичне мислення, вміння узагальнювати емпіричні дані та здійснювати наукову інтерпретацію результатів. Результати його дослідження мають практичну значущість для системи професійної освіти та можуть бути використані у фаховій підготовці студентів.

За твердженням В.О. Бикової, аспірант своєчасно та якісно виконав індивідуальний навчальний план, продемонструвавши високу організованість та відповідальне ставлення до навчального процесу. Упродовж усього періоду підготовки він виявив працездатність, старанність, наполегливість і сумлінність у виконанні поставлених завдань. Відзначався науковою ерудицією, глибоким розумінням предмета дослідження та високим рівнем професійної підготовки.

Науковий керівник зазначила, що в результаті роботи над дисертаційним дослідженням Павлом Прусакіом отримано цінні наукові й прикладні результати, які мають як теоретичне, так і практичне значення для розвитку

професійної освіти.

У межах експериментальної роботи здобувачем наукового ступеню розроблено й упроваджено

В.О. Бикова акцентувала увагу на тому, що дисертаційна робота П. Прусака є завершеним, самостійним, цілісним науковим дослідженням, побудованим на глибокому аналізі джерельної бази, з чітко визначеними концептуальними засадами та оригінальним підходом до вирішення актуальної педагогічної проблеми. Аспірант продемонстрував високий рівень наукової ерудиції, методологічної культури, дослідницької самостійності та здатності до практичної реалізації наукових ідей.

У зв'язку з цим науковий керівник вважає, що Павло Вікторович заслуговує на рекомендацію до захисту дисертації на здобуття наукового ступеня доктора філософії зі спеціальності 015 Професійна освіта (за спеціалізаціями).

Лебідь Ольга Валеріївна, доктор педагогічних наук, професор, професор кафедри психології та педагогіки ВНЗ «Університет імені Альфреда Нобеля» констатувала, що аналіз змісту дисертаційної роботи дає підстави для висновку про її самостійність, завершеність, аргументованість, високий теоретичний і практичний рівень проведеного дослідження. Вона зазначила, що П. Прусаку вдалося сформулювати авторську позицію з усіх поставлених питань.

Структура дисертаційної роботи логічно вибудована та повною мірою розкриває багатоплановий ракурс досліджуваної проблематики. Не можна не відзначити вдалий вибір і комплексне застосування методів дослідження, які виявляються цілком релевантними до поставлених завдань.

У дисертації здійснено ґрунтовний теоретичний аналіз наукових джерел, уточнено понятійно-категоріальний апарат, визначено структуру готовності майбутніх психологів до застосування коучингових стратегій. Заслуговує на позитивну оцінку запропонована автором науково-педагогічна система підготовки, що має чітко визначені мету, структурні компоненти, педагогічні умови та механізми реалізації.

Безсумнівною перевагою роботи є поєднання теоретичного обґрунтування з практичною апробацією. Організація навчально-практичного центру «Клініка психічного здоров'я», упровадження вибіркового та авторських освітніх компонентів, проведення педагогічного експерименту свідчать про високий рівень практичної спрямованості дослідження. Експериментальна перевірка ефективності розробленої системи засвідчила позитивну динаміку сформованості відповідної готовності в студентів експериментальної групи.

Наукова новизна полягає в розробленні та експериментальній перевірці науково-педагогічної системи підготовки майбутніх психологів до застосування коучингових стратегій у супроводі клієнтів, яка постає як цілісна, структурно впорядкована та концептуально вивірена модель організації освітньо-професійної взаємодії на рівнях бакалаврату й магістратури. Система побудована на засадах холістичного, системно-діяльного, синергетичного, партисипативного та акмеологічно-рефлексивного підходів і включає

взаємопов'язані компоненти: концептуальний, ресурсно-середовищний, функціонально-організаційний, змістово-діяльнісний та діагностико-результативний, що забезпечують поетапне формування мотиваційного, знаннєвого й комунікативно-діялісного складників готовності.

Здобувачем уточнено й конкретизовано понятійно-категоріальний апарат дослідження, зокрема зміст і співвідношення понять «коучинг», «коучингові стратегії», «психологічний супровід», «готовність психолога до коучингової діяльності», «готовність майбутніх психологів до застосування коучингових стратегій у супроводі клієнтів», «науково-педагогічна система підготовки майбутніх психологів», що дозволило науково коректно розмежувати коучинговий і психотерапевтичний дискурси та окреслити коучинг як етично вивірену форму партнерської психологічної взаємодії.

На позитивну оцінку заслуговує удосконалений зміст, методи та форми професійної підготовки майбутніх психологів шляхом інтеграції коучингового підходу в освітні програми, навчальні дисципліни, практики та позакредитні курси; обґрунтовано доцільність використання когнітивно-аналітичних, рефлексивних, інтерактивних, колаборативних методів, а також супервізійних форматів навчання як засобів формування професійної готовності до коучингової діяльності.

П.В. Прусаком обґрунтовано використання супервізійних студій і навчально-практичних центрів як ресурсно-середовищного та функціонально-організаційного механізму формування готовності майбутніх психологів до коучингової діяльності, що дозволяє інтегрувати коучингові стратегії в реальний професійний контекст із дотриманням етичних та супервізійних стандартів.

Практичне значення результатів дослідження підтверджується можливістю використання розроблених програм, методичних матеріалів, діагностичного інструментарію в освітньому процесі закладів вищої освіти.

Загалом дисертаційна робота є самостійним завершеним науковим дослідженням, результати якого мають теоретико-методичне й практичне значення для організації професійної підготовки майбутніх психологів.

Разом із тим, дисертація не позбавлена окремих дискусійних положень і зауважень:

1. У роботі доцільно було б ширше представити порівняльний аналіз міжнародних моделей інтеграції коучингового підходу в систему університетської підготовки психологів, що посилює компаративний аспект дослідження.
2. Слід чітко виокремити особистий внесок аспіранта у співавторські публікації.
3. Автор презентує науково-педагогічну систему формування готовності майбутніх психологів до застосування коучингових стратегій у супроводі клієнтів. Проте її визначення потребує доопрацювання.
4. Цікавими є обрані автором методологічні підходи (холістичний, синергетичний, партисипативний, системно-діялісний, акмеологічно-рефлексивний). Проте варто не просто описати сутність підходу, а зазначити, яку роль даний підхід відіграє в авторській системі. Над цим

треба ще подумати.

5. Потребує уточнення опис засобів моніторингу рівня готовності майбутніх психологів до застосування коучингових стратегій у супроводі клієнтів.
6. Статистичний аналіз результатів експерименту, хоча й засвідчує позитивну динаміку, міг би бути розширений за рахунок використання додаткових критеріїв або багатовимірних методів аналізу.
7. Перспективним видається подальше дослідження довготривалого впливу сформованої готовності на професійну діяльність випускників у реальному практичному середовищі.

Зазначені зауваження не знижують загальної позитивної оцінки дисертації та мають рекомендаційний характер.

Основні питання викладено обґрунтовано й методологічно. Зміст, рівень розв'язання поставлених завдань дає підстави вважати, що робота виконана повністю, її висновки науково обґрунтовані, а результати мають новизну, теоретичне й практичне значення. О.В. Лебідь вважає, що дана робота є актуальним, оригінальним, самостійним, завершеним дослідженням, повністю відповідає вимогам, що визначені наказом Міністерства освіти і науки України «Про затвердження Вимог до оформлення дисертації від 12.01.2017 р. № 40 і «Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої ради закладу вищої освіти, наукової установ про присудження ступеня доктора філософії», затвердженого КМУ від 12.01.2022 р. № 44.

О.В. Лебідь рекомендувала до захисту дисертаційне дослідження Прусака Павла Вікторовича у спеціалізованій раді на здобуття ступеня вищої освіти доктора філософії зі спеціальності 015 Професійна освіта (за спеціалізаціями).

Вошколуп Ганна Юріївна, кандидат педагогічних наук, доцент кафедри психології та педагогіки ВНЗ «Університет імені Альфреда Нобеля» дала позитивну оцінку роботі П. Прусака, констатувала, що аналіз змісту дисертаційної роботи дає підстави для висновку про її самостійність, завершеність, аргументованість, високий теоретичний і практичний рівень проведеного дослідження.

Текст дисертації свідчить про те, що автор ґрунтовно орієнтується у теоретичних, методологічних та методичних засадах дослідження феномена готовності майбутніх психологів до застосування коучингових стратегій у супроводі клієнтів, глибоко розуміє специфіку її формування у процесі фахової підготовки майбутніх психологів.

Вагомим внеском П.В. Прусака у теорію професійної освіти є розроблення, теоретичне обґрунтування й експериментальна перевірка науково-педагогічної системи формування готовності майбутніх психологів до застосування коучингових стратегій у супроводі клієнтів, яка у дослідженні постає як цілісна, структурно впорядкована та концептуально вивірена модель організації освітньо-професійної взаємодії на рівнях бакалаврату й магістратури. Система побудована на засадах холістичного, системно-діяльнісного, синергетичного, партисипативного та акмеологічно-рефлексивного підходів і включає взаємопов'язані компоненти: концептуальний, ресурсно-середовищний,

функціонально-організаційний, змістово-діяльнісний та діагностико-результативний, що забезпечують поетапне формування мотиваційного, знанневого й комунікативно-діялісного складників готовності.

Серед здобутків дисертанта також варто відзначити удосконалення змісту, методів та форм професійної підготовки майбутніх психологів шляхом інтеграції коучингового підходу в освітні програми, навчальні дисципліни, практики та позакредитні курси; обґрунтування доцільності використання когнітивно-аналітичних, рефлексивних, інтерактивних, колаборативних методів, а також супервізійних форматів навчання як засобів формування професійної готовності до коучингової діяльності.

Позитивним є те, що набули подальшого розвитку наукові уявлення про сутність, структуру та динаміку сформованості готовності майбутніх психологів до застосування коучингових стратегій; уточнено критерії, показники й рівні означеного утворення, а також розширено діагностичний інструментарій, що поєднує зовнішнє оцінювання з рефлексивно-корекційною самооцінкою здобувачів і розглядається як ресурс професійного зростання.

Практичне значення дослідження виявляється в суттєвому оновленні та корекції змісту навчальних дисциплін («Загальна психологія», «Психологія управління та організаційна психологія», «Теорія та практика соціально-психологічного тренінгу», «Основи психологічного консультування», «Індивідуальні та групові методи психологічної роботи: теорія, практика та супервізія», «Психологічні технології бізнес-консультування») шляхом включення коучингових завдань, вправ і супервізійних форматів; розробленні та впровадженні програми і навчально-методичного забезпечення вибіркового освітнього компоненту «Основи коучингових технологій у практиці фахівця» (бакалаврат) і авторського позакредитного курсу «Коучингові технології у навчанні і викладанні» (магістратура), що забезпечують формування практичних умінь коучингової взаємодії. Окремий аспект практичного значення – можливість використання супервізійних студій, навчально-практичного центру «Клініка психічного здоров'я», сертифікатних програм і програм підвищення кваліфікації («Клінічна психологія», «Дитяча психологія», «Бізнес-нейролінгвістичне програмування та сучасні комунікативні технології в управлінні персоналом», «Ресурсна психологія та техніки фокусованої уваги») як інституційних платформ реалізації коучингової підготовки майбутніх психологів.

Науковий апарат роботи відповідає поставленій меті та завданням дослідження. Усі завдання виконано повною мірою. Робота базується на обґрунтовану джерельну базу, містить апробацію результатів, логічну структуру та методологічну обґрунтованість.

Разом із тим, вважаємо доцільним висловити низку зауважень:

1. Доцільним виявляється скорочення обсягу висновків до розділів і загальних висновків до дисертації.

2. У окремих фрагментах теоретичного розділу варто було б уникати дублювання змісту, зокрема при описі особливостей готовності майбутніх психологів до застосування коучингових стратегій у супроводі клієнта, наявного досвіду підготовки майбутніх психологів до коучингу в університетах

та програмах підвищення кваліфікації.

3. Автор акцентує увагу на готовності психолога-коуча розпізнавати комунікативні бар'єри у взаємодії з клієнтом і здійснювати свідоме управління ними як складнику комунікативно-діяльнісного компонента, проте у роботі не розкриває дане поняття.

4. Вважаємо за доцільне критерії, показники та рівні сформованості готовності майбутніх психологів до застосування коучингових стратегій у супроводі клієнтів представити в таблиці.

5. Текст роботи потребує незначного стилістичного редагування, зокрема усунення окремих повторів та граматичних неточностей.

Зазначені зауваження не впливають на загальну позитивну оцінку дисертації.

Загалом, Г. Вошколуп вважає, що дослідження було проведено на високому науково-методичному рівні. У зв'язку із вищенаведеним зазначає, що дисертаційна робота Прусака Павла Вікторовича за актуальністю, новизною теоретичних результатів, високим рівнем проведених досліджень відповідає вимогам, що визначені наказом Міністерства освіти і науки України «Про затвердження Вимог до оформлення дисертації від 12.01.2017 р. № 40 і «Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої ради закладу вищої освіти, наукової установ про присудження ступеня доктора філософії», затвердженого КМУ від 12.01.2022 р. № 44, може бути рекомендована до захисту у спеціалізованій раді на здобуття ступеня вищої освіти доктора філософії зі спеціальності 015 Професійна освіта (за спеціалізаціями).

Взяли участь в обговоренні роботи: д. п. н., проф. Волкова Н.П., д. п. н., проф. Осадчий В.В.; д. п. н., проф. Кожушко С.П., к. п. н., доц. Олійник І.В., к. н. з соц. ком., доц. Гаркуша І.В., PhD зі спеціальності 015 Професійна освіта Мединська С.І., PhD зі спеціальності 015 Професійна освіта Дербак О.А.

УХВАЛИЛИ: На підставі експертизи дисертаційної роботи, доповіді здобувача, поставлених запитань присутніх і відповідей здобувача, обговорення учасниками засідання основних положень дисертації, виступів наукового керівника та рецензентів прийняти такий висновок щодо дисертаційної роботи Прусака Павла Вікторовича на тему «Підготовка майбутніх психологів до застосування коучингових стратегій у супроводі клієнтів».

ВИСНОВОК

про наукову новизну, теоретичне та практичне значення результатів дисертації

Дисертація Прусака Павла Вікторовича на тему «Підготовка майбутніх психологів до застосування коучингових стратегій у супроводі клієнтів» на здобуття ступеня доктора філософії у галузі 01 Освіта за спеціальністю 015 Професійна освіта (за спеціалізаціями) відповідає вимогам Наказу Міністерства освіти і науки України від 12.01.2017 р. № 40 (із змінами, внесеними згідно з наказом Міністерства освіти і науки України № 759 від 31.05.2019 р.), Постанови Кабінету Міністрів України від 12 січня 2022 р. № 44 та «Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії» (зі змінами, внесеними відповідно до Постанови Кабінету Міністрів України від 21 березня 2022 р. № 341).

1. Актуальність дослідження та його зв'язок із планами наукових робіт установи.

Актуальність дисертаційного дослідження зумовлена трансформаціями професійної підготовки психологів в умовах європейської інтеграції, цифровізації суспільства та зростання запиту на фахівців, здатних забезпечувати ефективний психологічний супровід особистості в ситуаціях невизначеності та професійних змін. Сучасний ринок психологічних послуг потребує спеціалістів, які володіють не лише консультативними методами, а й коучинговими стратегіями, спрямованими на розвиток суб'єктності клієнта, активізацію його внутрішніх ресурсів і відповідальності за прийняття рішень.

Нормативно-правове підґрунтя проблеми визначають закони України «Про освіту», «Про вищу освіту», стандарти підготовки психологів, Національна рамка кваліфікацій, а також міжнародні стандарти професійної діяльності (ICF, EMCC), рекомендації ЄС щодо розвитку ключових компетентностей. У цьому контексті коучингові стратегії розглядаються як важливий інструмент сучасної професійної діяльності психолога.

Водночас аналіз освітніх програм засвідчує фрагментарність представлення коучингового підходу та відсутність цілісної системи формування готовності майбутніх психологів до його застосування. Це зумовлює суперечність між суспільним запитом на фахівців нового типу та недостатньою науково-педагогічною розробленістю відповідної підготовки.

Отже, актуальність дослідження визначається необхідністю теоретичного обґрунтування та експериментальної перевірки системи підготовки майбутніх психологів до застосування коучингових стратегій у супроводі клієнтів.

Дисертація відповідає основним напрямам досліджень кафедри психології та педагогіки ВНЗ «Університету імені Альфреда Нобеля», проведених у межах комплексних наукових тем «Теоретичні та методичні засади моделювання компетентнісної професійної освіти у контексті євроінтеграції» (державний реєстраційний номер 0117U000784), «Теоретико-методологічні засади професійного становлення фахівця в інноваційному соціокультурному просторі» (державний реєстраційний номер 0122U200059).

Тему затверджено вченою радою ВНЗ «Університет імені Альфреда Нобеля» (протокол № 8 від 7 листопада 2023 р.).

2. Особиста участь автора в отриманні конкретних наукових результатів, викладених в дисертації. Дисертація є завершеною науковою працею, виконаною особисто дисертантом у вигляді спеціально підготовленого рукопису, що містить нові наукові положення та висновки, сукупність яких кваліфікується як вагомий внесок у розвиток професійної освіти України. Основні результати дисертаційної роботи одержано автором самостійно.

3. Ступінь обґрунтованості і достовірності наукових положень і рекомендацій. Обґрунтованість та достовірність наукових результатів та висновків, одержаних у дисертаційній роботі Прусака Павла Вікторовича, забезпечені використанням сучасних теоретичних та емпіричних методів науково-педагогічних досліджень, зокрема методів математичної статистики для визначення статистичної значущості отриманих у ході експерименту результатів.

4. Наукова новизна дослідження полягає в тому, що: *уперше* розроблено, теоретично обґрунтовано й експериментально перевірено науково-педагогічну систему формування готовності майбутніх психологів до застосування коучингових стратегій у супроводі клієнтів, яка постає як цілісна, структурно впорядкована та концептуально вивірена модель організації освітньо-професійної взаємодії на рівнях бакалаврату й магістратури. Система побудована на засадах холістичного, системно-діяльнісного, синергетичного, партисипативного та акмеологічно-рефлексивного підходів і включає взаємопов'язані компоненти: концептуальний, ресурсно-середовищний, функціонально-організаційний, змістово-діяльнісний та діагностико-результативний, що забезпечують поетапне формування мотиваційного, знанневого й комунікативно-діяльнісного складників готовності; уточнено й конкретизовано понятійно-категоріальний апарат дослідження, зокрема зміст і співвідношення понять «коучинг», «коучингові стратегії», «психологічний супровід», «готовність психолога до коучингової діяльності», «готовність майбутніх психологів до застосування коучингових стратегій у супроводі клієнтів», «науково-педагогічна система підготовки майбутніх психологів», що дозволило науково коректно розмежувати коучинговий і психотерапевтичний дискурси та окреслити коучинг як етично вивірену форму партнерської психологічної взаємодії; удосконалено зміст, методи та форми професійної підготовки майбутніх психологів шляхом інтеграції коучингового підходу в освітні програми, навчальні дисципліни, практики та позакредитні курси; обґрунтовано доцільність використання когнітивно-аналітичних, рефлексивних, інтерактивних, колаборативних методів, а також супервізійних форматів навчання як засобів формування професійної готовності до коучингової діяльності; обґрунтовано використання супервізійних студій і навчально-практичних центрів як ресурсно-середовищного та функціонально-організаційного механізму формування готовності майбутніх психологів до

коучингової діяльності, що дозволяє інтегрувати коучингові стратегії в реальний професійний контекст із дотриманням етичних та супервізійних стандартів; набули подальшого розвитку наукові уявлення про сутність, структуру та динаміку сформованості готовності майбутніх психологів до застосування коучингових стратегій; уточнено критерії, показники й рівні означеного утворення, а також розширено діагностичний інструментарій, що поєднує зовнішнє оцінювання з рефлексивно-корекційною самооцінкою здобувачів і розглядається як ресурс професійного зростання.

5. Практичне значення отриманих результатів дослідження полягає в тому, що розроблену та експериментально перевірену науково-педагогічну систему підготовки майбутніх психологів до застосування коучингових стратегій у супроводі клієнтів може бути використано для модернізації змісту освітніх програм за спеціальністю 053 «Психологія» на рівнях бакалаврату й магістратури; здійснено суттєве оновлення та корекцію змісту навчальних дисциплін («Загальна психологія», «Психологія управління та організаційна психологія», «Теорія та практика соціально-психологічного тренінгу», «Основи психологічного консультування», «Індивідуальні та групові методи психологічної роботи: теорія, практика та супервізія», «Психологічні технології бізнес-консультування») шляхом включення коучингових завдань, вправ і супервізійних форматів; розроблено та впроваджено програму і навчально-методичне забезпечення вибіркового освітнього компоненту «Основи коучингових технологій у практиці фахівця» (бакалаврат) і авторського позакредитного курсу «Коучингові технології у навчанні і викладанні» (магістратура), що забезпечують формування практичних умінь коучингової взаємодії. Окремий аспект практичного значення – можливість використання супервізійних студій, навчально-практичного центру «Клініка психічного здоров'я», сертифікатних програм і програм підвищення кваліфікації («Клінічна психологія», «Дитяча психологія», «Бізнес-нейролінгвістичне програмування та сучасні комунікативні технології в управлінні персоналом», «Ресурсна психологія та техніки фокусованої уваги») як інституційних платформ реалізації коучингової підготовки майбутніх психологів. Запропонована система дозволяє організувати безпечний професійний простір для апробації коучингових стратегій, формування навичок рефлексивного аналізу клієнтських випадків, розвитку професійної ідентичності та готовності до відповідальності за психологічний супровід клієнта.

Матеріали дослідження можуть бути використані при створенні та функціонуванні психологічних клінік, супервізійних груп, творчих майстерень і програм підвищення кваліфікації психологів, орієнтованих на інтеграцію коучингового підходу в практику індивідуальної та групової роботи.

6. Апробація результатів дослідження й повнота викладення матеріалів дисертації в роботах, опублікованих автором.

Результати дослідження репрезентовано в доповідях і повідомленнях на міжнародних науково-практичних конференціях: «Наука і освіта в глобальному та національному вимірах: виклики, загрози, перспективи розвитку» (Полтава –

Лубни – Миргород, 2023), «Теорія і практика професійного становлення фахівця в інноваційному соціокультурному просторі» (Дніпро, 2024), «Тенденції розвитку педагогіки та освіти в умовах цифрових трансформацій (ByteEd 2025)» (Харків, 2025), «Освіта в сучасних викликах» (Полтава, 2025), «Інноваційні наукові дослідження у галузі педагогіки» (Одеса, 2025), всеукраїнських науково-практичних конференціях: «Сучасні тенденції в українській і світовій гуманітаристиці» (Харків, 2024), «Соціальна робота, соціальна педагогіка, практична психологія: теорія та інноватика» (Полтава-Лубни-Миргород, 2025), «Світ наукових досліджень. Випуск 48» (Тернопіль, Україна; Ополе, Польща, 2026).

Результати та висновки виконаної роботи обговорено на інтерактивному методологічному он-лайн семінарі молодих дослідників «Компетентнісні засади освітнього процесу в умовах впровадження інновацій: вітчизняний та міжнародний досвід (Житомир – Полтава – Київ, 2023), засіданнях кафедри психології та педагогіки, щорічних звітних науково-практичних конференціях професорсько-викладацького складу ВНЗ «Університет імені Альфреда Нобеля» (упродовж 2023–2026 рр.).

Основні положення та результати дослідження *впроваджено* в процес професійної підготовки ВНЗ «Університет імені Альфреда Нобеля» (довідка № 54 від 23.01.2026 р.), Бердянського державного педагогічного університету (довідка № 64-40/59 від 27.01.2026 р.), Харківського національного університету міського господарства імені О.М. Бекетова (довідка № 188 від 29.01.2026 р.), Криворізького державного педагогічного університету (довідка № 08-99/3 від 26.01.2026 р.).

Публікації. Основні теоретичні положення й висновки дослідження відображено у 13 публікаціях, з яких: 4 статті у провідних наукових фахових виданнях України, внесених до міжнародних наукометричних баз, 1 стаття у співавторстві у журналі, який входить до наукометричної бази Scopus, 8 тез доповідей у збірниках матеріалів міжнародних конференцій.

Особистий внесок здобувача. Дисертація є результатом самостійних досліджень здобувача. Наукові положення, висновки і пропозиції, які виносяться на захист, отримано особисто та викладено в наукових публікаціях. Із наукових праць, опублікованих у співавторстві з С. Дубинським, В. Пащенко, М. Суховершою, І. Касторним [Dubinskyi, S., Prusak, P., Pashchenko, V., Sukhoversha, M., & Kastornykh, I. A Technology-Enhanced Coaching Model for Professional Readiness in Psychology Education], у дисертації використано лише ті положення та ідеї, які належать здобувачеві. Зокрема, обґрунтування теоретичних засад побудови моделі навчання на основі коучингу для посилення професійних компетенцій студентів-психологів у наданні мотиваційної підтримки, а також у зборі та аналізі результатів педагогічного експерименту.

СПИСОК ОПУБЛІКОВАНИХ ПРАЦЬ ЗА ТЕМОЮ ДИСЕРТАЦІЇ

Статті у наукових фахових виданнях України, які входять до міжнародних наукометричних баз даних

1. Прусак П.В. Готовність психологів до коучингової діяльності. *Інноваційна педагогіка*, 2022. № 78. Т. 2. С. 78–81. URL: <https://doi.org/10.32782/2663-6085/2024/78.2.15>
2. Прусак П.В. Коучинг як категорія психологічної стратегії. *Наука і освіта*, 2024. №4. С. 18–22. URL: <https://orcid.org/0009-0006-8512-2446>
3. Прусак П. Модель підготовки майбутнього психолога до коучингової діяльності. *Новий колегіум*, 2025. № 2 (118). С. 99–103. URL: <https://doi.org/10.34142/nc.2025.2.99>
4. Прусак П.В. Досвід підготовки майбутніх психологів до коучингової діяльності. *Педагогіка формування творчої особистості у вищій і загальноосвітній школах*. 2025. Вип. 102. С. 143-147. <https://doi.org/10.32782/1992-5786.2025.102.25>

Статті у наукових виданнях інших держав, які входять до міжнародних наукометричних баз даних

5. Dubinskyi, S., **Prusak, P.**, Pashchenko, V., Sukhoversha, M., & Kastornykh, I. A Technology-Enhanced Coaching Model for Professional Readiness in Psychology Education. *Journal of Educational Technology and Learning Creativity*, 2025. Vol. 3(2). Pp. 243-255. <https://doi.org/10.37251/jetlc.v3i2.2354> (Scopus).

Публікації, які засвідчують апробацію матеріалів дисертації

6. Прусак П.В. Професійна культура правника: критерії та підходи. *Теорія і практика професійного становлення фахівця в інноваційному соціокультурному просторі*: матер. 1 Міжнар. наук.-практ. конф. (Дніпро, 17–18 квітня 2024 р.). Дніпро: Університет імені Альфреда Нобеля, 2024. С. 92–95.
7. Прусак П.В. Коучингові стратегії у процесі підготовки майбутніх психологів. *Період трансформаційних процесів в світовій науці: задачі та виклики*: матер. IV Міжнар. наук. конф. (Рівне, 13 грудня 2024 р.). Вінниця: ТОВ «УКРЛОГОС Груп, 2024. С. 473–475.
8. Прусак П.В. Коучинг як технологія навчання майбутніх психологів. *Science, technology and society: challenges and prospects for development in the modern world: proceedings of the International scientific-practical conference* (Tampere, Finland, December 6, 2024). Tampere, Finland: Scholarly Publisher ICSSH, 2024. С. 17–18.
9. Прусак П.В. Щодо змісту підготовки майбутніх психологів до застосування технологій коучингу. *Березневий науковий дискурс 2025 на тему: «Синергія освіти, науки та бізнесу в епоху глобальних трансформацій»*: матер. III Міжнар. наук.-практ. конф. (Чернігів, 27 лютого 2025 р.). Чернігів: ГО «Науково-освітній інноваційний центр суспільних трансформацій», 2025. С. 97-99.
10. Прусак П.В. Коучинг у психології. Види і функції. *Сучасні тенденції в українській і світовій гуманітаристиці*: матер. I Всеукр. наук.-практ. конф. (Харків, 7 листопада 2024 р.). Харків: ХНАДУ, 2024. 145 с. С. 93–95 URL <https://dspace.khadi.kharkov.ua/handle/123456789/21951>
11. Прусак П.В. Клієнтський супровід у коучингу: особливості психологічних впливів. *Тendenції розвитку педагогіки та освіти в умовах*

цифрових трансформацій (ByteEd 2025) : матер. II Міжнар. наук.-практ. конф. (Харків, 17-19 квітня 2025 р.). Харків : ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2025. С. 210 – 212. <https://drive.google.com/file/d/1Ph-4SjIPNThBb1virz74KkO5nrsUQ3yb/view>

12. Прусак П.В. Коучинг у роботі зі страхами людини. *Інноваційні наукові дослідження у галузі педагогіки*: матер. наук.-практ. конф. (Одеса, 6-7 червня 2025 р.). Одеса: Видавництво «Молодий вчений», 2025. С. 51–54. <https://molodyivchenyi.ua/omp/index.php/conference/catalog/download/142/2178/4542-1?inline=1>

13. Прусак П.В. Науково-педагогічна система формування готовності майбутніх психологів до застосування коучингових стратегій у супроводі клієнтів. *Світ наукових досліджень*. Випуск 48: матер. Міжнар. мультимедіа. наук.-практ. конф. (м. Тернопіль, Україна, м. Ополе, Польща, 27-28 січня 2026 р.) /за ред. : О. Патряк та ін. ГО «Наукова спільнота», WSZIA w Opolu. Тернопіль: ФО- П Шпак В.Б. 2026. С. 34-37.

7. Відповідність змісту дисертації спеціальності, за якою вона подається до захисту. За змістом дисертаційна робота Прусака Павла Вікторовича на тему «Підготовка майбутніх психологів до застосування коучингових стратегій у супроводі клієнтів» повністю відповідає спеціальності 015 Професійна освіта (за спеціалізаціями).

8. Оцінка мови та стилю дисертації. Дисертацію написано грамотною українською мовою, стиль викладення матеріалу відповідає прийнятому в науковій літературі.

9. Рекомендація дисертації до захисту з урахуванням наукової зрілості пошукувача.

Дисертаційна робота Прусака Павла Вікторовича на тему «Підготовка майбутніх психологів до застосування коучингових стратегій у супроводі клієнтів» на здобуття ступеня доктора філософії у галузі 01 Освіта за спеціальністю 015 Професійна освіта (за спеціалізаціями) відповідає вимогам до дисертацій, затвердженим наказом Міністерства освіти і науки України від 12.01.2017 № 40 (із змінами, внесеними згідно з наказом Міністерства освіти і науки України № 759 від 31.05.2019 р.); Постановою Кабінету Міністрів України від 12 січня 2022 року № 44 та «Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії» (зі змінами, внесеними відповідно до Постанови Кабінету Міністрів України від 21 березня 2022 року № 341).

З урахуванням цього кафедра психології та педагогіки ВНЗ «Університет імені Альфреда Нобеля» рекомендує завершене самостійне дослідження Прусака Павла Вікторовича на тему «Підготовка майбутніх психологів до застосування коучингових стратегій у супроводі клієнтів» до захисту у разовій спеціалізованій раді університету на здобуття ступеня доктора філософії у галузі 01 Освіта за спеціальністю 015 Професійна освіта (за спеціалізаціями).

Ухвалили:

1. Затвердити висновок міжкафедрального семінару кафедри психології та педагогіки, кафедри європейських і східних мов та перекладу, кафедри іноземних мов, кафедри менеджменту ВНЗ «Університет імені Альфреда Нобеля» про дисертацію Прусака Павла Вікторовича на тему «Підготовка майбутніх психологів до застосування коучингових стратегій у супроводі клієнтів».

2. Рекомендувати дисертаційне дослідження Прусака Павла Вікторовича на тему «Підготовка майбутніх психологів до застосування коучингових стратегій у супроводі клієнтів» до захисту у спеціалізованій раді університету на здобуття ступеня доктора філософії зі спеціальності 015 Професійна освіта (за спеціалізаціями).

З даного питання відбулося голосування.

Результати голосування:

„за” – 15;

„проти” – немає;

„утримались” – немає.

Постанова і висновок прийняті відкритим голосуванням одноголосно.

Головуючий на міжкафедральному семінарі,
доктор педагогічних наук, професор,
завідувач кафедри психології та педагогіки
ВНЗ «Університет імені Альфреда Нобеля»

 Н.П. Волкова

Секретар, кандидат педагогічних наук,
доцент, доцент кафедри психології та
педагогіки ВНЗ «Університет імені
Альфреда Нобеля»

 В.О. Бикова

